

Norasmiy tarjima

“Tenge Bank” ATB Kuzatuv kengashining
2022-yil 14-sentabrdagi 33-sonli
yig‘ilish bayonnomasiga 2-ilova

**“TENGE BANK” ATBning
korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati
(yangi tahrir)**

Toshkent sh. – 2022 y.

1-bob. Umumiy qoidalar va asosiy tushunchalar

1. Ushbu “Tenge Bank” ATBning Korrupsiyaga qarshi kurash siyosati (bundan buyon matnda Siyosat deb yuritiladi) Bankda halollik siyosatini ta’minlash, ya’ni Bank xodimlari orasida va jamiyatda korrupsiyaga qarshi kurashish madaniyatini yuqori korporativ axloq standartlariga muvofiq ravishda oshirish, shuningdek, Bank xodimlarining o’z xizmat vazifalari va xizmat vakolatlarini bajarishda korrupsiyaga oid xatti-harakatlarni sodir etishiga yo’l qo’ymaslik borasidagi Bankning (bundan buyon matnda Bank deb yuritiladi) pozitsiyasini aks ettiradi.

2. Ushbu Siyosat O‘zbekiston Respublikasining “Banklar va bank faoliyati to‘g‘risida”gi Qonuni va O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-maydagi PF-5729-sonli “Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish bo‘yicha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi Farmoni va O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-6013-sonli “O‘zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni, ISO 37001:2016 xalqaro standarti “Korrupsiyaga qarshi kurashish boshqaruv tizimi - foydalanish talablari va ko‘rsatmalari”, shuningdek, Istanbul Korrupsiyaga qarshi kurashish harakatlar rejasi va Bankning ichki qoidalari doirasida monitoring hisobotida ko‘rsatilgan OECD (Iqtisodiy hamkorlik va rivojlanish tashkiloti) tavsiyalariga muvofiq ishlab chiqilgan.

3. Bank ushbu Siyosatni o‘z faoliyatining o‘ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqib qabul qiladi, noyob va qoldiq korrupsiya xavflari va mavjud resurslar asosida korrupsiyaga qarshi kurashish mexanizmlarini ishlab chiqadi va amalga oshiradi.

4. Bankda korrupsiyaga qarshi kurashning asosiy maqsadlari quyidagilardan iborat:

- Bank xodimlari tomonidan O‘zbekiston Respublikasi qonunlari talablari va normalari hamda korrupsiyaga qarshi ichki qoidalar talablarini tushunish va ularga rioya qilish;
- Bankda korrupsiya xavflarini minimallashtirish va korrupsiyani bartaraf etish;
- Bank faoliyatiga oid aholi o‘rtasida huquqiy xabardorlik va huquqiy madaniyatni oshirish hamda jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatini shakllantirish;
- Bank xodimlari faoliyatining shaffofligini va Bankning Korporativ axloq kodeksiga rioya qilinishini ta’minlash;
- Korrupsiyaning oldini olish uchun zarur choralarni ko‘rish;
- Korrupsiyani o‘z vaqtida aniqlash, korrupsiyaning paydo bo‘lishining oqibatlarini, sabablari va shart-sharoitlarini bartaraf etish hamda javobgarlikning muqarrarligi tamoyilini ta’minlash;

➤ Korruptsiya holati aniqlansa, uni bartaraf etish uchun zarur choralarni ko‘rish.

5. Ushbu Siyosat talablari lavozimidan qat’i nazar, Bankning barcha tarkibiy bo‘linmalari xodimlariga nisbatan qo‘llaniladi.

6. Bank tomonidan ishga qabul qilinganda har bir nomzod ushbu Siyosat talablari bilan tanishib chiqishi va rozilik shaklini imzolashi shart.

7. Ushbu Siyosatda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo‘llaniladi:

- **korruptsiya** - shaxsning (Bank xodimining) o‘z mansab yoki xizmat mavqeyidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o‘zga shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etish;

- **korruptsiya xavfi** - Bank xodimlari yoki uchinchi shaxslar tomonidan Bank nomidan yoki Bank xodimi/uchinchi shaxslar manfaatlarini ko‘zlab korruptsiya oid noqonuniy xatti-harakatlar sodir etilishi xavfi;

- **korruptsiyaviy harakatlar** - shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali to‘g‘ridan-to‘g‘ri yoki bilvosita, bank xodimi tomonidan pora beruvchining manfaatlarini ko‘zlab qilingan harakat yoki harakatsizlik uchun naqd pul, qimmatli qog‘ozlar, boshqa mol-mulk, mulkiy xizmatlar yoki boshqa mulkiy huquqlar ko‘rinishida pora olish, talab qilish, tovlamachilik qilish, taklif qilish, va’da berish yoki berish, pora berish va/yoki olishda vositachilik qilish, rasmiyatchilikni soddalashtirish uchun to‘lovlarni olish yoki shaxs tomonidan o‘zining rasmiy mavqeidan pora olish maqsadida yoki boshqa noqonuniy maqsadlarda noqonuniy foydalanish;

- **korruptsiya jinoyati** – O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida javobgarlik nazarda tutilgan korruptsiya belgilariga ega bo‘lgan harakat;

- **ichki korruptsiyaga qarshi kurash bo‘limi** – Bank ichidagi korruptsiyaga qarshi kurashish uchun mas’ul bo‘lgan Komplaens nazorati departamenti;

- **korruptsiyaga qarshi kurash tizimi** – O‘zbekiston Respublikasining korruptsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha qo‘llaniladigan qonunchiligi va Bankning ichki me’yoriy hujjatlarini buzish, korruptsiyaviy xatti-harakatlarning oldini olish bo‘yicha kompleks chora-tadbirlar majmui bo‘lib, u Bank xodimlarining o‘z faoliyatini amalga oshirishda yuqori darajadagi kasbiy mahorati va xulq-atvorini ta’minlaydi;

- **bank xodimi** – Bank bilan mehnat munosabatlariga kirgan jismoniy shaxs;

- **aloqador shaxslar** – tijorat tashkilotlarining ustav kapitalida ishtirok etuvchi, Bank xodimi bilan bog‘liq shaxslar, Respublika fond birjasida ro‘yxatga olingan tashkilot aksiyalarining besh foizidan kamrog‘ini tashkil etuvchi, Bank faoliyatiga ta’sir ko‘rsatuvchi yoki ta’sir ko‘rsatish imkoniyatiga ega bo‘lgan aksiyadorlar bundan mustasno;

- **davlat idoralari va muassasalari** – davlat hokimiyati va ma'muriy organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari (shu jumladan, vazirliklar, xizmatlar, agentliklar, markazlar va boshqalar) va ularning tarkibiy bo'linmalari, shuningdek, davlat tomonidan bevosita yoki bilvosita nazorat qilinadigan yuridik shaxslar;

- **ishbilarmonlik mehmondo'stligi** – Bank xodimlarining manfaatlarini ko'zlab, Bank xodimlarining sadoqatini oshirishga qaratilgan hamkorlikni o'rnatish va/yoki saqlab qolish bilan bog'liq uchinchi shaxslarning xarajatlari, shu jumladan uchinchi shaxslarning biznes kechki ovqatlari, biznes tushliklari, transport xarajatlari, turar joy, ko'ngilochar tadbirlar va boshqalarni o'z ichiga olgan turistik dasturlar bilan bog'liq xarajatlari;

- **kontragent** – Bank bilan shartnomaviy munosabatlarga kiruvchi (mehnat munosabatlaridan tashqari) va uning mijozi bo'lmagan har qanday yuridik yoki jismoniy shaxs;

- **mansabdor shaxs** – doimiy, vaqtincha yoki maxsus vakolat bo'yicha tayinlanadigan yoki saylanadigan, hokimiyat vakili vazifalarini bajaradigan yoxud davlat organlarida, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlarida, mulk shaklidan qat'i nazar, korxonalarda, muassasalarda, tashkilotlarda tashkiliy-boshqaruv, ma'muriy-xo'jalik vazifalarini amalga oshiradigan va yuridik ahamiyatga ega harakatlarni sodir etishga vakolat berilgan shaxs, xuddi shuningdek xalqaro tashkilotda yoxud chet davlatning qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi, ma'muriy yoki sud organida mazkur vazifalarni amalga oshiruvchi shaxs;

- **kronizm** – do'stlar yoki ishonchli odamlarga noqonuniy imtiyozlar berish uchun rasmiy mavqe va vakolatlardan foydalanish;

- **manfaatlar to'qnashuvi** – Bank xodimining shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaati uning rasmiy vazifalarini to'g'ri bajarishiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan va shaxsiy manfaatlar bilan Bankning mulkiy manfaatlari, fuqarolar, tashkilotlar, jamiyat yoki davlatning huquqlari/qonuniy manfaatlari o'rtasida ziddiyat yuzaga keladigan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat;

- **mahalliychilik** – shaxsni egallab turgan lavozimi uchun talablarga javob berishidan qat'i nazar kelib chiqishi va yaqin qarindoshlari egallab turgan lavozimga qarab, ishga qabul qilish, rotatsiya qilish va lavozimga ko'tarish;

- **tijorat poraxo'rliqi** – Bank xodimiga mansabdor shaxsning o'z vakolatlaridan foydalangan holda sodir etishi lozim yoki mumkin bo'lgan muayyan harakatni uni pora evaziga o'ziga og'dirib olayotgan shaxs manfaatlarini ko'zlab bajarishi yoki bajarmasligi evaziga qonunga xilof ekanligini bila turib, moddiy qimmatliklar berish yoki uni mulkiy manfaatdor etish;

- **yengillashtirish to'lovlari** – tegishli qonunchilik va me'yoriy hujjatlarda ko'zda tutilmagan, bunday harakatlarni amalga oshirish bilan bog'liq standart tartib-taomillarni amalga oshirishni ta'minlash yoki tezlashtirish maqsadida

noqonuniy ravishda taqdim etilgan mablag'lar, mol-mulk, mulk huquqlari, xizmatlar va boshqa moddiy va nomoddiy imtiyozlar;

- **nepotizm** (tanishuv, qarindoshlik; qarindoshlikka asoslangan tarafkashlik) – yaqin qarindoshlar yoki do'stlarga noqonuniy imtiyozlar berish uchun hokimiyatdan foydalanish va/yoki ta'sir o'tkazish, shuningdek, yaqin qarindoshlar va/yoki do'stlarga asossiz haq to'lash, Bank manfaatlariga zarar yetkazish, yaqin qarindoshlar va do'stlarni yollash va tayinlash;

- **favoritizm** – Bankda xodimlarni tanlash va joylashtirish, lavozim ko'tarish, mukofotlar berish va davlat mukofotlariga, ta'tillarga yoki chet elga xizmat safarlariga tavsiya qilish tartibiga rioya qilmaslik, arizalarni ko'rib chiqish tartibini, shuningdek, ish jadvali va xizmat smenalarini belgilash bilan bog'liq masalalarda tartiblarga rioya qilmasdan Bank xodimi tomonidan bir shaxs yoki shaxslar guruhining manfaatlarini boshqa shaxs va/yoki shaxslar guruhining manfaatlaridan ustun qo'yish;

- **yaqin qarindoshlar** – qarindoshchilik munosabatlari bilan bog'liq shaxslar, ya'ni ota-onalar, tug'ishgan va o'gay aka-uka va opa-singillar, turmush o'rtoqlar, farzandlar, shu jumladan asrab olingan bolalar, bobo-buvilar, nevaralar, shuningdek, turmush o'rtoqlarning ota-onalari, tug'ishgan va o'gay aka-uka va opa-singillari;

- **homiylilik** - Bank xodimini yuqori lavozimni egallagan boshqa xodim tomonidan qulay ish sharoitlarini yaratish va ushbu xodimning manfaatlarini qo'llab-quvvatlash shaklida himoya qilish va qo'llab-quvvatlash;

- **xayriya faoliyati (xayriya yordami)** - tashkilotning yuridik va jismoniy shaxslari (xayriyachilar) tomonidan moddiy va/yoki nomoddiy aktivlarni, shu jumladan pul shaklida beg'araz o'tkazish yoki imtiyozli shartlarda ma'lum ishlarni bajarish, xizmatlar ko'rsatish va boshqa xayriya yordamini ko'rsatish uchun o'tkazish, qo'llab-quvvatlashda ixtiyoriy kamsitishga yo'l qo'ymaslik;

- **homiylilik (homiylilik yordami)** - yuridik va jismoniy shaxslar (homiylar) tomonidan Bankka (homiylilik qilingan muassasalarga) xayriya maqsadlarida ishlarni bajarish, xizmatlar ko'rsatish va boshqa turdagi yordam ko'rsatishda ko'rsatiladigan yordam, mol-mulkni, shu jumladan pul mablag'larini taqdim etish, natijada Bank muassasalarida homiy oldida o'zaro majburiyatlar yuzaga keladi;

- **xalqaro tashkilot** - tashkiliy shakli va vakolatlaridan qat'i nazar, davlatlar, hukumatlar yoki boshqa xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkil etilgan har qanday xalqaro tashkilot, masalan, mintaqaviy tashkilotlar va iqtisodiy integratsiyalar;

- **birinchi himoya chizig'i** - Bankning barcha tarkibiy bo'linmalari, ikkinchi va uchinchi himoya chiziqlari bilan bog'liq bo'linmalar bundan mustasno;

- **ikkinchi himoya chizig'i** - xavflarni boshqarish, komplaens nazorati bo'linmalari va nazorat funktsiyalarini bajaruvchi boshqa bo'linmalar (shu

jumladan, o'z vakolatlari doirasida xavfsizlik, sifat nazorati, inson resurslarini boshqarish, moliyaviy nazorat, operatsion xavf funksiyalarini bajaruvchi bo'linmalar, shuningdek, yuridik bo'linma va devonxona).

- **uchinchi himoya chizig'i** - Ichki audit departamenti.

2-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashning asosiy tamoyillari

8. Ushbu Siyosat Bankning asosiy ichki hujjati bo'lib, korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan asosiy tamoyillar va talablarni hamda korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning oqibatlarini minimallashtirish va/yoki bartaraf etish choralarini belgilaydi.

9. Bankning korrupsiyaga qarshi tizimi quyidagi tamoyillar asosida tashkil etilgan va faoliyat yuritadi:

- Qonuniylik - Bankda korrupsiyaga qarshi kurash choralari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga, davlat idoralarida korrupsiyaga qarshi kurashishning eng yaxshi xalqaro amaliyotlariga, shuningdek, Bankning ichki hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladi;

- Korrupsiyaga murossasizlik (intolerantlik) - Bank o'z faoliyatining barcha sohalarida korrupsiyaning barcha shakllari va ko'rinishlariga murossasizlik qiladi. Bank xodimlariga korrupsiya xavfini tug'dirishi mumkin bo'lgan faoliyatda bevosita yoki bilvosita ishtirok etish qat'iyan taqiqlanadi;

- Ochiqlik va shaffoflik - Bank xodimlarini, kontragentlarni va keng jamoatchilikni Bank tomonidan ko'rilgan va amalga oshirilgan choralar haqida xabardor qilish (maxfiylik va sirlilik to'g'risidagi qonun hujjatlari talablarini hisobga olgan holda);

- Oldini olish, tizimlashtirish va korrupsiyaga qarshi kurashish choralarining kompleksligi - korrupsiyaning oldini olishga qaratilgan chora-tadbirlarni ustuvorlashtirish, korrupsiyaga olib keladigan sabablar va sharoitlarni aniqlash hamda korrupsiya xavflarini bartaraf etish. Korrupsiyaga qarshi choralar va tartib-taomillar aniqlangan xavf darajasiga mos kelishi va Bank faoliyatining barcha funksiyalari va sohalarini qamrab oluvchi korrupsiyaga qarshi tizimga integratsiya qilinishi kerak;

- Korrupsiya bilan bog'liq huquqbuzarliklar uchun javobgarlikning muqarrarligi - Korrupsiya bilan bog'liq huquqbuzarliklarni sodir etgan bank xodimlari, lavozimidan qat'i nazar, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Bankning ichki qoidalariga muvofiq javobgarlikka tortiladilar;

- Fan va texnologiya taraqqiyoti va axborot texnologiyalaridan foydalanishdagi yutuqlar - Bank korrupsiyaga qarshi tizimni rivojlantirishda eng so'nggi ilmiy yutuqlardan, jumladan, integratsiyalashgan axborot va kommunikatsiya tizimlaridan keng foydalanishga intiladi;

- Rahbariyatga to'g'ridan-to'g'ri murojaat qilish - har bir Bank xodimi korrupsiya haqida ishonchli va asosli ma'lumotlarga ega bo'lsa, O'zbekiston

Respublikasi qonunchiligi va Bankning ichki qoidalarida nazarda tutilgan choralarni ko‘rish uchun Bank rahbariyatiga erkin murojaat qilishi mumkin;

- Monitoring, tahlil va baholash – Bank vaqti-vaqti bilan korrupsiyaga qarshi kurashish tizim faoliyatini kuzatib boradi va tahlil qiladi hamda uning samaradorligi va samaradorligini baholaydi;

- Korrupsiyaga qarshi tizimni doimiy ravishda takomillashtirish – Bank korrupsiyaning oldini olish maqsadida unga qarshi kurash samaradorligini doimiy ravishda oshirish choralari ko‘radi.

10. Ushbu Siyosat korrupsiyaning barcha ko‘rinishlariga nisbatan murosasizlikni rivojlantirishga va korrupsiya harakatlarining mohiyatini, ularning shakllari va namoyonlarini tushunishga qaratilgan bo‘lib, bu holatlarning, jumladan, O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va amaldagi xalqaro huquq talablarini buzishi mumkin bo‘lgan holatlarning oldini olish va ularga barham berishga qaratilgan.

11. Bank xodimlari manfaatlar to‘qnashuvini hal qilishda quyidagi asosiy tamoyillarga amal qilishlari shart:

- Fuqarolarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarining ustuvorligi;

- Davlat manfaatlari shaxsiy manfaatlardan ustun turishi;
- Shaffoflik, halollik va xolislikka asoslangan qarorlar qabul qilish;
- Potensial yoki haqiqiy manfaatlar to‘qnashuvi haqidagi ma’lumotlarni oshkor qilish;

- Manfaatlar to‘qnashuvining oldini olish bo‘yicha profilaktika choralari ustuvorligi;

- Manfaatlar to‘qnashuvi holatlarini ko‘rib chiqish va manfaatlar to‘qnashuvini hal qilishda jamoaviy harakat qilish;

- Manfaatlar to‘qnashuvi belgilari bilan tavsiflangan vaziyatlarni ko‘rib chiqish, baholash va hal qilishda xolis yondashuv;

- Belgilangan tartibda manfaatlar to‘qnashuvi mavjudligi haqidagi ma’lumotlarning maxfiyligini ta’minlash;

- Bank xodimining haqiqiy yoki potentsial manfaatlar to‘qnashuvi tufayli ishdan bo‘shatilishining oldini olish, agar xodim biron bir qaror qabul qilishdan yoki tayinlangan funksiyalarni bajarishdan oldin manfaatlar to‘qnashuvi haqida tegishli ravishda xabardor qilgan bo‘lsa va Bank manfaati uchun shaxsiy manfaatlaridan voz kechishga tayyor bo‘lishi;

- Shaffoflik va hisobdorlik;
- Shaxsiy javobgarlik va jazoning muqarrarliligi.

3-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashning asosiy yo‘nalishlari

Manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish

12. Bank xodimlari o'z vazifalarini bajarishda halol va vijdonli bo'lishlari, o'zlarining rasmiy vazifalaridan, rasmiy vakolatlaridan yoki Bank mulkidan shaxsiy manfaatlar uchun foydalanmasliklari va manfaatlar to'qnashuviga olib kelishi mumkin bo'lgan vaziyatlardan qochishlari shart.

13. Bank xodimlari ishga qabul qilish, lavozimga ko'tarilish va lavozim almashtirish paytida, shuningdek, vaziyat/sharoitlarga qarab, manfaatlar to'qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo'lgan shaxsiy manfaatlar haqida har yili ma'lumot oshkor qilishlari shart.

14. Manfaatlar to'qnashuvi haqidagi ma'lumotlarni oshkor qilish va ularni Bank xodimlari tomonidan hal qilish tartibi Bankda manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha ichki me'yoriy hujjat bilan belgilanadi.

15. Manfaatlar to'qnashuvini aniqlash uchun samarali nazorat tartiblari Bank xodimlari uchinchi shaxslar bilan o'zaro aloqada bo'lgan barcha funksiyalarda (masalan, raqobatbardosh savdolarni tashkil qilish, reytinglarni hisoblash va boshqalar) amalga oshirilishi kerak.

- xususan, xodimning Bank faoliyati yoki manfaatlariga salbiy ta'sir ko'rsatadigan shaxsiy manfaatlaridan voz kechishi;

- agar xodimning shaxsiy manfaatlari Bank faoliyati yoki manfaatlariga zid bo'lsa va vaziyatni hal qilish uchun boshqa choralarni qo'llashning iloji bo'lmasa, xodimning mehnat shartnomasini bekor qilish.

Biznes sovg'alari va mehmondo'stlikni qabul qilish

16. Bank xodimlariga o'z vazifalari va rasmiy vakolatlarini bajarish paytida jismoniy yoki yuridik shaxslardan mehmondo'stlik shaklida sovg'alarni, jumladan, kafolatlar, kafilliklar, bonuslar, moliyaviy yordam, naqd pulsiz va unga tenglashtirilgan mablag'lar yoki ularning ekvivalentlari, qimmatli qog'ozlar, kriptovalyuta, boshqa moddiy aktivlar yoki xizmatlarni qabul qilish taqiqlanadi.

17. Istisnolar umumiy qiymati bazaviy hisoblash miqdorining 1 baravaridan oshmaydigan, konferensiyalar, seminarlar va shunga o'xshash turli uchrashuvlarda taqdim etilgan buyumlardir.

18. Bank ichidagi ichki korrupsiyaning oldini olish maqsadida, Bank xodimlari bir-biriga o'z vazifalarini bajarish bilan bog'liq bo'lmagan, balki xodimning shaxsiga tegishli sovg'alar berganda, quyidagi talablarga rioya qilish kerak:

- sovg'a oluvchi uchun manfaatlar to'qnashuvini keltirib chiqarmasligi va beruvchiga hech qanday majburiyatlarni yuklamasligi kerak;

- sovg'alar tan olingan bayramlarda (tug'ilgan kunlar, bola tug'ilishi, Vatan himoyachilari kuni, Xalqaro xotin-qizlar kuni, Yangi yil va boshqalar) berilishi mumkin;

- sovg'alar ochiqchasiga, kamida uchta Bank xodimi ishtirokida taqdim etilishi kerak;

- sovg'a taqdim etilganda sovg'aga sabab bo'lgan voqea aniq ko'rsatilishi kerak;

- sovg'aning umumiy qiymati (barcha soliqlar va yig'implarni hisobga olgan holda) bazaviy hisoblash miqdorining 5 (besh) baravaridan oshmasligi kerak;

- bir Bank xodimi tomonidan boshqa xodim uchun sovg'aga sarflangan mablag' har bir holatda bazaviy hisoblash miqdorining 1 (bir) baravaridan oshmasligi kerak.

19. Har qanday shubhalarni oldini olish uchun (shu jumladan, lekin ular bilan cheklanmagan holda, tug'ilgan kunlar, bola tug'ilishi, Vatan himoyachilari kuni, Xalqaro xotin-qizlar kuni, Yangi yil va boshqalar), ushbu Siyosatning 16-bo'limida ko'rsatilgan sovg'alar va moddiy buyumlarni Bank xodimlari, hamkorlar va kontragentlardan, shuningdek, 16 va 17-bo'limlarda ko'rsatilmagan boshqa jismoniy va yuridik shaxslardan olish taqiqlanadi.

20. Xalqaro konferensiyalar, simpoziumlar va boshqa ish (rasmiy) uchrashuvlarda Bank nomidan berilgan sovg'alar rahbariyatning ko'rsatmalari/buyruqlariga muvofiq taqdim etiladi.

21. Agar sovg'a berilayotgan yoki olinayotgan narsaning qonuniyligiga shubha tug'ilsa, Bank xodimi Bankning Kompluens nazorati bo'limidan maslahat so'rashi kerak.

Bank xodimlarining bank faoliyati bilan bog'liq tadbirlarda ishtiroki

22. Bank xodimlari quyidagi shartlarga rioya qilingan holda xalqaro va boshqa tashkilotlarning taklifiga binoan biznes tadbirlariga (ko'rgazmalar, seminarlar, konferensiyalar va boshqalar) kiritilishi mumkin:

- tadbir O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga, ushbu Siyosat tamoyillari va talablariga hamda Bankning boshqa ichki me'yoriy hujjatlariga muvofiq bo'lishi kerak;

- tadbir Bank yoki taklif qiluvchi tomonning qonuniy manfaatlariga xizmat qiladi;

- tadbir Bank xodimining qaror qabul qilishiga ta'sir qilmaydi yoki yashirin noqonuniy mukofot olish maqsadida biron bir noqonuniy afzallikni olishga yordam bermaydi (masalan, mijozlarga tadbirni o'tkazuvchi tadqiqot va ishlanmalar tashkiloti bilan bog'lanishni tavsiya qilish);

- bunday tadbirda ishtirok etish to'g'risidagi ma'lumotlar oshkor qilingan taqdirda, Bank va mezbon yoki taklif qiluvchi tomon obro'siga putur yetkazmasligi kerak;

- tadbir umum qabul qilingan ilmiy va biznes amaliyotiga mos kelishi va ko'ngilochar tadbir sifatida tavsiflanmasligi kerak;

- tadbir o'z tabiati va qiymatiga mos kelishi, haddan tashqari hashamatli, qimmat, g'ayrioddiy bo'lmasligi va tez-tez takrorlanmasligi kerak.

23. Agar Bankning o'zi biznes tadbirlarini (seminarlar, simpoziumlar, davra suhbatlari va boshqalar) tashkil qilsa, bunday biznes tadbirlari ushbu Siyosatda ko'rsatilgan talablarga javob berishi kerak.

**Kadrlar bilan bog'liq jarayonlarni tartibga solish
(yollash, lavozimga ko'tarish, moliyaviy rag'batlantirish)**

24. Nomzodlarni tanlash, sertifikatlash va Bank xodimlarining ish faoliyatini baholash jarayoni, shu jumladan bonuslar, nafaqalar va boshqa rag'batlantirish va mukofotlarni amalga oshirish, barcha Bank xodimlari uchun shaffof, teng va xolis bo'lishi hamda ushbu Siyosatning asosiy tamoyillari va talablariga muvofiq bo'lishi kerak.

25. Bankka nomzodlarni tanlash va tayinlash jarayoni Manfaatlarni to'qnashuvini boshqarish siyosati va Bankning boshqa ichki hujjatlariga muvofiq nomzodlarni keng qamrovli saralash jarayoni bilan birgalikda amalga oshiriladi.

26. Kadrlar masalalari bo'yicha qaror qabul qiladigan bank xodimlariga lavozimga ko'tarilish, tayinlash yoki ularni iste'dodlar jamg'armasiga kiritish va hokazolarda nomzodga (xodimga) asossiz imtiyozlar berish taqiqlanadi.

27. Bo'sh ish o'rinlariga nomzodlar tanlov asosida yoki ish talablariga muvofiq boshqa usullar bilan tanlanishi kerak. Asosiy e'tibor nomzodning malakasi, professional va akademik yutuqlariga qaratiladi.

28. Bank xodimlarning asosiy ish ko'rsatkichlari va mukofotlarini baholash tartiblari va mezonlarini ishlab chiqishi kerak. Ushbu ko'rsatkichlar xolis, shaffof va Bank xodimlari uchun ochiq bo'lishi kerak.

Tekshiruvlar va ko'rib chiqish tadbirlarini o'tkazish

29. Turli tekshiruvlar, tadqiqotlar va monitoringlarni o'tkazishda Bank xodimlari quyidagilarga majburlanadilar:

- manfaatlar to'qnashuvidan qochish;
- tekshiruvlar, tadqiqotlar yoki monitoringlarni yolg'iz o'tkazmaslik;
- tekshiruv/o'rganuv/monitoring sub'ekti bo'lgan shaxs yoki uning vakili inspektor bilan yolg'iz qoldirilmasligi kerak;
- mumkin bo'lgan qoidabuzarliklarni soxtalashtirish, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligini noto'g'ri talqin qilish yoki aniqlangan faktlarni huquqni muhofaza qilish organlariga yoki boshqa davlat organlariga o'tkazish niyatida tekshiruv/o'rganuv/monitoring sub'ektini qo'rqitish maqsadida tekshiruvlar, tadqiqotlar yoki monitoring o'tkazmaslik;
- tekshiruv//monitoring bilan bog'liq bo'lmagan masalalar bo'yicha tahdid qilmaslik, hujjatlarni talab qilmaslik yoki so'ramaslik;
- qoidabuzarliklarning huquqiy va professional baholanishini ta'minlash;

- qoidabuzarliklarning video yoki fotosurat yozuvlarini olish (zarurat tugʻilganda) va qoidabuzarliklar haqidagi maʼlumotlarni Bank tomonidan foydalaniladigan axborot tizimlariga kiritish;

- aniqlangan qoidabuzarliklarni yashirish uchun Bank xodimiga pora berish yoki boshqa moddiy tovarlar yoki xizmatlar koʻrsatilgan taqdirda, darhol ishchi guruh rahbariga va Komplaens nazorati boʻlimiga xabar berish;

- tekshirish/oʻrganish/monitoring subʼekti vakillariga Bankning Korporativ etikasi tamoyillariga muvofiq xolis munosabatda boʻlish.

30. Bank tomonidan oʻtkazilgan tekshirishlar, tadqiqotlar va monitoring natijalariga eʼtirozlarni koʻrib chiqish uchun komissiya tuziladi.

Vakolatli davlat idoralari, pudratchilar va uchinchi shaxslar bilan shaffof va samarali hamkorlikni taʼminlash

31. Bank yetkazib beruvchilar, pudratchilar yoki boshqa uchinchi shaxslarni ushbu Siyosat tamoyillari va talablariga hamda Oʻzbekiston Respublikasi qonunchiligiga zid boʻlgan har qanday toʻlovlarni amalga oshirish yoki biron bir harakatni amalga oshirish uchun jalb qilmaydi.

32. Bank kontragentlar bilan munosabatlarida qonuniylik va shaffoflik tamoyillariga amal qiladi.

33. Bank yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa pudratchilarni tanlashda obyektiv mezonlar asosida adolatli, ochiq va shaffof jarayonni, shuningdek, sotib olingan tovarlar va xizmatlar narxini aniqlashning shaffof tartibini amalga oshiradi, bu Oʻzbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi bilan tartibga solinadi.

34. Bank kontragentlar bilan oʻzaro aloqada boʻlganda:

- Kontragentni tekshirish boʻyicha koʻrsatmalarga va Oʻzbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq, potentsial kontragentning ishonchliligini tekshiradi, shu jumladan kontragent oʻtmishda korrupsiya jinoyatlariga aloqador boʻlganmi va Bank xodimlari bilan manfaatlar toʻqnashuvi mavjudmi yoki yoʻqmi;

- Potensial kontragentlarni, jumladan, gʻolib taklif beruvchini, ular bilan tuzilgan shartnomaga korrupsiyaga qarshi maxsus qoidalarni kiritish orqali korrupsiyaga qarshi kurash tamoyillari va talablari haqida xabardor qiladi.

Xayriya va homiylik faoliyati uchun shaffof va samarali jarayonni taʼminlash

35. Bank Oʻzbekiston qonunchiligida nazarda tutilgan hollarda xayriya va homiylik yordamini qabul qilishi mumkin. Bunday yordamni olishda manfaatlar toʻqnashuvining oldini olish, mablagʻlarning Oʻzbekiston qonunchiligida yoki shartnomada koʻrsatilgan maqsadlar uchun samarali va maqsadli ishlatilishini taʼminlash hamda xayriya va homiylik faoliyati haqidagi maʼlumotlarni Bankning rasmiy veb-saytida oshkor qilish uchun barcha saʼy-harakatlar qilinishi kerak.

36. Bank tomonidan olingan xayriya yoki homiylik yordami yashirin haq shaklida bo'lmashligi va Bankning alohida xodimlarining homiy yoki homiy foydasiga, ularning yaqin qarindoshlari yoki qarindoshlari foydasiga qarorlariga, shuningdek, ularda shaxsiy manfaatdor bo'lgan homiy yoki homiy foydasiga qarorlarga ta'sir ko'rsatmasligi kerak.

37. Xayriya yoki homiylik yordamini olayotganda Bank quyidagi talablarga rioya qilishi shart:

- Homiy yoki homiy bilan xayriya yoki homiylik yordamini olish va undan foydalanish maqsadi, yordamning pul ko'rinishidagi shakli va miqdori, shuningdek, homiy yoki homiyga yordamdan maqsadli foydalanish to'g'risida hisobot berish usuli ko'rsatilgan shartnoma tuzilishi kerak;
- Bunday shartnomaga korrupsiyaga qarshi kurash qoidalarini kiritish;
- Olingan xayriya yoki homiylik yordami haqida ma'lumotni Bankning rasmiy veb-saytida joylashtirish.

Bankning ichki me'yoriy hujjatlarini korrupsiyaga qarshi ekspertizasini o'tkazish

38. Ichki me'yoriy hujjatlarni huquqiy ko'rib chiqishda Bankning Yuridik bo'limi korrupsiya uchun sharoit yaratadigan har qanday korrupsiyaga olib keladigan omillarni aniqlash va ularni hujjatlardan chiqarib tashlash uchun ekspertiza o'tkazadi.

Bank faoliyatida yangi texnologiyalarni joriy etish

39. Korrupsiya xavfini minimallashtirish uchun Bank xodimlari o'z funksiyalari va ish majburiyatlarini axborot texnologiyalaridan foydalangan holda (iloji bo'lsa) bajaradilar.

40. Davlat xaridlari bo'yicha tenderlarni o'tkazishda Bank xodimlari axborot texnologiyalaridan foydalanadilar va boshqa elektron tizimlar bilan onlayn integratsiyadan foydalangan holda tender ishtirokchilari bilan elektron tarzda o'zaro aloqada bo'ladilar.

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH TIZIMNING ELEMENTLARI

Muhim ichki korrupsiyaga qarshi hujjatlarning mavjudligi

41. Korrupsiyaga qarshi tizimning asoslari quyidagilardan iborat:

- Ushbu Siyosat;
- Bank xodimlarining korporativ etikasi kodeksi;
- Bankning manfaatlar to'qnashuvining oldini olish va boshqarish to'g'risidagi nizomida aks ettirilgan tamoyillar va talablar.

42. Bank rahbarlari, yuqori rahbariyat ham xodimlarga o'rnak bo'lishlari kerak.

43. Bank bosh direktori va uning o‘rinbosarlari, shuningdek, Bank bo‘limlari rahbarlari o‘zlariga bo‘ysunuvchilar, jismoniy va yuridik shaxslar bilan munosabatlarda halol, adolatli va mustaqil xulq-atvor namunasi bo‘lib xizmat qiladilar va shu bilan korrupsiyaga nisbatan nolinchi bag‘rikenglik munosabatini shakllantiradilar.

44. Bank bosh direktori va uning o‘rinbosarlari, shuningdek, Bankning tarkibiy bo‘linmalari rahbarlari Bank faoliyatiga samarali korrupsiyaga qarshi choralar va tartib-taomillarni joriy etish orqali samarali korrupsiyaga qarshi tizimni yaratish va amalga oshirishda yetakchilikni namoyish etishlari shart.

Korrupsiya xavflarini aniqlash va baholash

45. Bank o‘z faoliyatiga xos bo‘lgan korrupsiya xavflarini aniqlaydi va baholaydi, bunda tashkiliy tuzilmalar funktsiyalarining tabiati, jamoatchilik bilan munosabatlar va boshqalar, shuningdek, Bankning korrupsiya xavflarini baholash metodologiyasidagi tashqi va ichki omillar hisobga olinadi.

46. Korrupsiya xavflari yiliga kamida bir marta baholanadi. Korrupsiya xavflarini baholash natijalari Bank rahbariyati tomonidan ko‘rib chiqiladi. Aniqlangan xavflarni kamaytirish bo‘yicha korrupsiyaga qarshi choralar va tartib-taomillar Bankning korrupsiyaga qarshi dasturi yoki yo‘l xaritalarida aks ettiriladi.

Korrupsiyaga qarshi kurash uchun mas‘ullar

47. Bank samarali korrupsiyaga qarshi tizimni rivojlantirish uchun alohida Komplaens nazorati departamentini tashkil etiladi.

48. Bankning Komplaens nazorati departamenti Komplaens nazorati departamenti to‘g‘risidagi nizomga muvofiq ishlaydi va to‘g‘ridan-to‘g‘ri Bank Kuzatuv kengashiga hisobot beradi.

49. Bank rahbariyati Komplaens nazorati departamentining Bankning korrupsiyaga qarshi maqsadlariga erishish uchun yetarli mustaqillikka va zarur resurslarga ega bo‘lishini ta‘minlaydi.

50. Bankning Xodimlarni boshqarish boshqarmasi xodimlar va ularning yaqin qarindoshlari haqidagi ma‘lumotlarni Bankning Manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish to‘g‘risidagi Nizomi va O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda va hajmda tizimli va o‘z vaqtida to‘plash, tahlil qilish va yangilash uchun javobgardir.

51. Bankda alohida Korporativ etika komissiyasi faoliyat yuritadi.

52. Bankning Korporativ etika komissiyasi Bankning Xodimlar korporativ etika kodeksiga rioya qilinishini ko‘rib chiqadi va Manfaatlar to‘qnashuvi to‘g‘risidagi Nizomda belgilangan tartibda Bankning ichki manfaatlar to‘qnashuvini hal qilishda ishtirok etadi.

Xodimlar va uchinchi shaxslarning Bankning Korrupsiyaga qarshi siyosatidan xabardor bo‘lishini ta‘minlash

53. Korrupsiya xavflarini kamaytirish va jamoatchilikning xabardorligini oshirish maqsadida Bank ushbu Siyosat va amalga oshirayotgan korrupsiyaga qarshi choralar haqidagi asosiy ma'lumotlarni o'zining rasmiy veb-saytida joylashtiradi.

54. Bank o'z xodimlari va boshqa manfaatdor tomonlarga O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligi qoidalarini, shuningdek, joriy etilgan korrupsiyaga qarshi tamoyillar, choralar va talablarni yetkazish va tushuntirish uchun barcha sa'y-harakatlarni amalga oshiradi:

- Bank rahbariyati tomonidan Bank xodimlari tomonidan qabul qilingan korrupsiyaga qarshi standartlar va talablarga rioya qilishning muhimligi haqida elektron pochta va boshqa aloqa vositalari orqali muntazam ravishda xabar berish;
- Bank xodimlarini o'qitish dasturiga muvofiq yiliga kamida bir marta korrupsiyaga qarshi kurash asoslari bo'yicha Bank xodimlarini muntazam va tizimli ravishda o'qitish va sinovdan o'tkazishni ta'minlash;
- Yangi xodimlar uchun majburiy korrupsiyaga qarshi treninglarni tashkil etish, shu bilan birga ularning ushbu Siyosat va Bankning boshqa ichki korrupsiyaga qarshi hujjatlari bilan tanishligini ta'minlash;
- Korrupsiya xavfi yuqori bo'lgan lavozimlar uchun qo'shimcha korrupsiyaga qarshi trening dasturlarini yaratish. Tugallangan o'quv kurslari/treninglari haqidagi ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq Bankning Xodimlarni boshqarish boshqarmasida saqlanadi;
- Bank xodimlari va fuqarolari orasida korrupsiyaga qarshi kurashish va korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatini shakllantirish bo'yicha ko'rilayotgan choralar haqida xabardorlikni oshirishga qaratilgan mavzu bo'yicha audio va video materiallar va boshqa axborot materiallaridan foydalangan holda korrupsiyaga qarshi kampaniyalarni tashkil etish;
- Ushbu Siyosat talablarini qo'llash yoki korrupsiyaga qarshi choralar va tartib-taomillarni amalga oshirish bilan bog'liq savollar tug'ilganda, Komplaens nazorati departamenti tomonidan Bank xodimlariga maslahat berish;
- Tasdiqlangan reja asosida Komplaens nazorati departamenti tomonidan Bankda korrupsiyaga qarshi xatti-harakatlarni faol targ'ib qilish.
- Bank xodimlarining mehnat shartnomalariga korrupsiyaga qarshi talablarni kiritish;
- Ushbu Siyosat kuchga kirgan kundan boshlab Bank yangi Bank xodimlarining amaldagi mehnat shartnomalariga, shuningdek, mehnat shartnomalari shartlarini qayta ko'rib chiqishda korrupsiyaga qarshi talablarni kiritadi;
- Ushbu Siyosat kuchga kirgan kundan boshlab Bank kontragent banklar, hamkorlar, homiylar va boshqa uchinchi shaxslar bilan mavjud shartnomalarga korrupsiyaga qarshi talablarni kiritadi. Korrupsiyaga qarshi kurash qoidalarini Bank tomonidan yangi kontragentlar, hamkorlar, homiylar va boshqa uchinchi shaxslar bilan tuzilgan shartnomalarga kiritiladi. Korrupsiyaga qarshi kurash qoidalarini Bankning barcha shartnomalariga kiritiladi (onlayn-do'kon, elektron auksionlar

orqali xaridlar asosida va davlat monopoliyalari (pochta, elektr energiyasi, gaz, suv, temir yo‘l, havo qatnovi va boshqalar) bilan tuzilgan shartnomalar bundan mustasno). Korrupsiyaga qarshi kurash shartlari ushbu Siyosat qabul qilinishidan oldin shartlarni qayta ko‘rib chiqish doirasida yoki tashabbus bilan tuzilgan shartnomalarga ham kiritiladi.

Monitoring, Nazorat va Hisobdorlik

55. Komplaens nazorati departamenti Bankning korrupsiyaga qarshi kurash tartib-qoidalarini doimiy ravishda monitoring qiladi va nazorat qiladi hamda ularning samaradorligi, yetarliligi va adekvatligini baholaydi. Monitoring natijalari asosida Bank korrupsiyaga qarshi kurash tizimini rivojlantirish uchun tegishli choralarni ko‘radi.

56. Monitoring va nazorat Bankda korrupsiyaga qarshi kurash tartib-qoidalarining samaradorligini monitoring qilish va nazorat qilish metodologiyasi va Bankning boshqa ichki hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladi.

57. Korrupsiyaga qarshi kurash tizimini monitoring qilish quyidagi asosiy yo‘nalishlarda amalga oshiriladi:

- Bankning funksiyalari va o‘ziga xos xususiyatlarini tahlil qilish, Bankning korrupsiyaga qarshi kurash tizimiga ta’siri va uning tashkiliy va funksional tuzilmasidagi o‘zgarishlar hamda boshqa tashqi va ichki omillar, jumladan, O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga rioya qilinishini ta’minlashga ta’siri tufayli tuzatishlar kiritish zarurati;
- Korrupsiyaga qarshi kurash qonunchiligi va O‘zbekiston Respublikasi hokimiyat organlarining tavsiyalarini monitoring qilish;
- Samarali korrupsiyaga qarshi kurash tizimini yaratish va qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha xalqaro va xorijiy tashkilotlarning tavsiyalarini monitoring qilish;
- Bank yoki uning xodimlarining korrupsiyaga aloqadorligi haqidagi ommaviy axborot vositalarida ma’lumotlarning, shuningdek, Bankning kontragentlari yoki hamkorlari haqidagi shunga o‘xshash ma’lumotlarning mavjudligini monitoring qilish;
- Samarasiz nazorat va tartib-taomillarni aniqlash hamda tizimni takomillashtirish maqsadida korrupsiyaga qarshi tizimning ishonchliligi va samaradorligini ta’minlash uchun Bankning ichki jarayonlari va funksiyalarini tanlab monitoring qilish;
- Bankning korrupsiyaga qarshi dasturi yoki yo‘l xaritasining to‘liqligi va samaradorligini monitoring qilish;
- Bank xodimlari tomonidan qabul qilingan korrupsiyaga qarshi talablar va tartib-taomillariga rioya qilinishini tekshirish;
- Bank xodimlarining korrupsiyaga qarshi kurashning asosiy tamoyillari va talablaridan xabardorligini tekshirish.

58. Bankning korrupsiyaga qarshi tizimining samaradorligi (korrupsiya xavflarining yo‘qligi) korrupsiyaga qarshi tizimning ichki auditi orqali tekshiriladi, shu jumladan Bank tomonidan belgilangan talablar va tartib-taomillarga rioya qilinishini monitoring qilish.

59. Korrupsiyaga qarshi tizim monitoringi va nazorati faoliyatining natijalari va natijalari korrupsiyaga qarshi tizimning holati to‘g‘risidagi hisobotlarda aks ettiriladi. Hisobotlarni yaratish va taqdim etish tartibi Bankning korrupsiyaga qarshi tizimining holati to‘g‘risida hisobotlarni yaratish va taqdim etish bo‘yicha ichki hujjatda belgilangan.

Korrupsiya haqida xabar berish

60. Bank xodimlarining qonuniyligi yoki axloq qoidalariga shubha tug‘ilganda, korrupsiya yoki boshqa qonunbuzarliklar haqida da’volar yoki ularning sodir etilganligi haqida asosli shubhalar yuzaga kelganda, ular Bankning aloqa kanallari orqali xabar qilinishi mumkin.

61. Bank o‘z vakolatlari va mavjud imkoniyatlari doirasida, agar O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida boshqacha tartib nazarda tutilmagan bo‘lsa, qonunbuzarlik haqida asosli ma’lumot bergan shaxs haqidagi ma’lumotlarning maxfiyligini ta’minlaydi.

62. Bankning aloqa kanallari orqali olingan barcha xabarlar O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va ichki qoidalarga muvofiq tezkor va xolisona ko‘rib chiqiladi.

63. Bank xodimlari tomonidan qasddan noto‘g‘ri ma’lumot berish ushbu Siyosat talablarini buzish va axloqsiz xatti-harakatlar deb hisoblanadi va bu haqda xabar bergan shaxs, o‘z navbatida, O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Bankning ichki qoidalariga muvofiq javobgarlikka tortilishi mumkin.

Ko‘rib chiqish va o‘zgartirish kiritish tartibi

64. Ushbu Siyosat quyidagi hollarda qayta ko‘rib chiqilishi va to‘ldirilishi mumkin:

- O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligidagi o‘zgarishlar, bu mavjud korrupsiyaga qarshi siyosat va tartib-taomillarni qayta ko‘rib chiqish zaruratini keltirib chiqaradi;
- Korrupsiyaga qarshi kurashning samarasiz choralari va tartib-taomillarini aniqlash, shuningdek, Bank faoliyatida korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish bo‘yicha kompleks choralarni takomillashtirish zarurati;
- Bankning tashkiliy tuzilmasi va/yoki funksiyalarining muayyan jihatlari o‘zgargan taqdirda va hokazo.

Ushbu Siyosat korrupsiyaning barcha ko‘rinishlariga nisbatan murosasizlikni rivojlantirishga va korrupsiya harakatlarining mohiyatini, ularning shakllari va namoyonlarini tushunishga, shu jumladan, O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi

va amaldagi xalqaro huquq talablarini buzishi mumkin bo'lgan vaziyatlarning oldini olish va ularga barham berishga qaratilgan.

65. Korrupsiyaga qarshi kurash tizimining asosiy maqsadlari quyidagilardan iborat:

- Bank faoliyatining ochiqqligini ta'minlash va umumiy ichki nazorat tizimining samaradorligini oshirish;
- Ichki me'yoriy, tashkiliy va ma'muriy hujjatlar va tuzilgan shartnomalarning korrupsiyaga qarshi ko'rib chiqilishini tashkil etish;
- Mansabdor shaxslar va boshqa xodimlarning o'z funksional vazifalarini bajarishi uchun javobgarligini kuchaytirish va Bank mansabdor shaxslari va rahbarlik lavozimlariga nomzodlar uchun tegishli talablarni belgilash;
- Xodimlarni rag'batlantirishning samarali va zamonaviy usullarini qo'llash, Bank xodimlarini mukofotlash va lavozimga ko'tarishda xodimlarning korrupsiyaga qarshi majburiyatlarini uzoq muddatli, benuqson va samarali bajarishi haqidagi ma'lumotlarni baholash va qayd etish tizimini joriy etish;
- Bank Boshqaruvining roziligi bilan ayrim toifadagi xodimlarning bir vaqtning o'zida Bankda ishlayotgan paytda boshqa yuridik shaxslarning ustav kapitalida va/yoki boshqaruv organlarida ishtirok etishini cheklash;
- Keraksiz ma'muriy va byurokratik to'siqlarni bartaraf etish, bank xizmatlarini ko'rsatish tartiblarini soddalashtirish va samaradorligini oshirish;
- Masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirish, Bank mijozlari bilan o'zaro aloqaning masofaviy shakllarini (mobil ilova, Internet-banking va boshqalar) keng joriy etish;
- Jismoniy shaxslarga kredit berishda mijozlarni raqamli identifikatsiyalashni o'z ichiga olgan holda, Davlat personallashtirish markazi bilan shaxsni tasdiqlovchi hujjatlar ma'lumotlarini tekshirish orqali zamonaviy mijozlarni identifikatsiyalashni joriy etish;
- Jarayonlarni batafsil tartibga solish, byurokratik rasmiyatchilikning oldini olish, kredit arizalarini shaffof ro'yxatga olish va ko'rib chiqishni ta'minlash, kredit berish yoki asosli ravishda rad etish bo'yicha bosqichma-bosqich qaror qabul qilish tartibi va xabar berish tartibini belgilash;
- Savdo nuqtalari tomonidan ko'rsatiladigan xizmatlar sifatini doimiy ravishda kuzatib borish, bank xizmatlari iste'molchilarini himoya qilish sohasidagi qonunbuzarliklarning oldini olish choralarini ko'rish;
- Jismoniy va yuridik shaxslarning korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar bo'yicha murojaatlarini to'liq, xolis va o'z vaqtida ko'rib chiqishni ta'minlash, aloqa kanallari, virtual qabulxonalar va Bankning rasmiy veb-sayti orqali kelib tushgan murojaatlarni tahlil qilish;
- Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar yoki xodimlar bilan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etish niyatida bog'lanish holatlari bo'yicha har qanday kiruvchi ma'lumotlarni baholash va qayta ishlash;

- Tovarlarni (ishlar va xizmatlar) sotib olishning samarali, shaffof mexanizmlari va tartib-taomillarini joriy etish, shaffoflikni ta'minlash va haqiqiy raqobatni saqlab qolish hamda Bank ehtiyojlari uchun xaridlar uchun samarali ichki nazorat tizimini yaratish;

- Bank xodimlarini ushbu Siyosatning amaldagi talablari va ishga qabul qilishda unga kiritilgan har qanday o'zgartirishlar bilan tanishtirish, shuningdek, xodimlarning ushbu Siyosatning asosiy talablari va boshqa korrupsiyaga qarshi jihatlarni bo'yicha bilim va tushunchalarini ta'minlash uchun ularni majburiy o'qitish va sinovdan o'tkazish;

- Bank xodimlarining lavozim tavsiflariga korrupsiyaga qarshi shartlarni (Korrupsiyaning oldini olish choralari) kiritish;

- Manfaatlarni to'qnashuvini hal qilish va oldini olish tartibini belgilash;

- Bank ichida samarali buxgalteriya hisobi va hisobot tizimini yaratish, Bank tomonidan amalga oshirilgan barcha to'lovlarning to'liq va aniq yozuvlari va hujjatlarini yuritish hamda ko'ngilochar xarajatlarni monitoring qilish;

- Bankning moliyaviy-iqtisodiy faoliyatini muntazam ravishda ichki va tashqi auditdan o'tkazish;

- Korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha ta'lim va profilaktika ishlarini olib borish, huquqiy ta'lim va boshqa tadbirlarni tashkil etish, bank xizmatlari savdo nuqtalari va Bankning boshqa bo'limlari orqali korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan axborot materiallari - plakatlar, broshyuralar, bukletlar va boshqa materiallarni tayyorlash va tarqatish.

4-bob. Korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish choralarini amalga oshirish

66. Korrupsiyaga qarshi kurash siyosatining asosiy yo'nalishlari xodimlarning huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini oshirish hamda jamoada korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishdir.

67. Bankda korrupsiyaning oldini olish quyidagi asosiy chora-tadbirlar orqali amalga oshiriladi, ammo ular bilan cheklanmaydi:

- Bank vaqti-vaqti bilan o'z faoliyatida umuman va alohida sohalarda korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning sodir etilishiga olib keladigan sabablar va sharoitlarni aniqlaydi, baholaydi va o'rganadi;

- Bank shartnomalar tuzishda kontragentlar va Bank xodimlari o'rtasidagi biznes munosabatlarining xavflarini aniqlash va minimallashtirish bo'yicha ishlarni amalga oshiradi hamda Bankning ichki me'yoriy hujjatlariga muvofiq tovarlar va xizmatlarni sotib olish tartib-qoidalarining bajarilishini, shuningdek, shartnoma tuzish shartlariga rioya qilinishini nazorat qiladi;

- Korrupsiyaga qarshi kurash masalalari bo'yicha mas'ul tuzilmaviy bo'linmalar ishtirokida seminarlar va ma'ruzalar o'tkazish orqali korrupsiyani rad etishni rag'batlantirish uchun korrupsiyaga qarshi ta'lim tizimini joriy etish;

- Bank xodimlari va uchinchi shaxslarning ushbu Bank Siyosatiga, Bankning boshqa ichki hujjatlariga va O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga zid bo‘lgan ma’lum yoki shubhali korrupsiya jinoyatlari va boshqa noqonuniy xatti-harakatlar haqida xabar berish huquqiga ega bo‘lishini ta’minlash;

- Bank xodimlari bilan korrupsiyaga qarshi faol munosabatni shakllantirish uchun tushuntirish suhbatlari o‘tkazish va o‘qitish orqali korrupsiyaga qarshi madaniyatni rivojlantirish.

Komplaens nazorati departamenti tomonidan quyidagilar uchun majburiy korrupsiyaga qarshi trening o‘tkaziladi:

- Birinchi darajali xodimlar,
- Ikkinchi darajali xodimlar,
- Uchinchi darajali xodimlar.

68. Korrupsiya amaliyotlarining oldini olish maqsadi vakolatli organlar va Bank xodimlarining o‘z vakolatlari doirasida quyidagilarga qaratilgan faoliyatida ifodalanadi:

- Har qanday shakldagi korrupsiya jinoyatlariga nisbatan murosasizlikni rivojlantirish;

- Korrupsiya amaliyotlariga qarshi kurashish sohasida korporativ va ijtimoiy mas’uliyatni rivojlantirish;

- Korrupsiyaga qarshi kurashish: korrupsiya xatti-harakatlarini aniqlash, oldini olish, bostirish, fosh qilish va tergov qilish;

- Korrupsiya xatti-harakatlarining oqibatlarini minimallashtirish va/yoki bartaraf etish;

- Korrupsiya jinoyatlari haqida xabar berish;

- Korrupsiya xatti-harakatlarini sodir etgan shaxslarni javobgarlikka tortish.

69. Korrupsiyaga oid jinoyatlar xavfini samarali aniqlash, baholash va minimallashtirish uchun Bank quyidagi asosiy yondashuvlarni qo‘llaydi:

- Korrupsiyaga oid xavflarni boshqarishda tegishli nazoratni ta’minlash;

- Korrupsiyaga oid jinoyatlar yoki xodimlarni korrupsiyaga oid jinoyatlarni sodir etishga undash maqsadida ularga murojaat qilingan holatlar bo‘yicha har qanday kiruvchi ma’lumotlarni baholash va qayta ishlash;

- Bank xodimlarining Bank Boshqaruvi roziligi bilan bir vaqtning o‘zida Bankda ishlayotgan paytda banklarning va/yoki uchinchi shaxslarning boshqaruv organlarining ustav kapitalida ishtirok etishiga cheklovlar;

- Bank mansabdor shaxslariga va boshqaruv lavozimlariga nomzodlarga qonun bilan belgilangan va/yoki mehnat shartnomalarida belgilangan tegishli talablarni taqdim etish;

- Bank xodimlarining xizmat safarlari paytida korrupsiya xavflarini bartaraf etish;

- Sovg‘alar va ko‘ngilochar xarajatlarni boshqarish qoidalarini belgilash;

- Bankdagi ichki manfaatlar to‘qnashuvini, shu jumladan potentsial manfaatlar to‘qnashuvini hal qilish va oldini olish uchun ma’lumotlarni oshkor qilish tartiblarini belgilash;

- Bank tomonidan amalga oshirilgan barcha to‘lovlarning to‘liq va aniq yozuvlari va hujjatlarini yuritish;

- Bankning kontragentlarini baholash, tahlil qilish va tanlash tartiblarini, shuningdek, ular bilan o‘zaro aloqa qilish qoidalarini belgilash;

- Bankning bir xodimining korrupsiyaga qarshi choralarni ishlab chiqish, amalga oshirish va nazorat qilish uchun javobgar bo‘lishiga yo‘l qo‘ymaslik uchun nazorat tartiblarini amalga oshirish;

- Bankda manfaatlar to‘qnashuvi/korrupsiya haqida xabar berilgan taqdirda Bank xodimlari uchun himoya choralari ta’minlash;

- Ushbu Siyosat qoidalari va talablarini Bank bo‘linmalarining barcha xodimlari va rahbarlariga yetkazish;

- Korrupsiyaga oid xatti-harakatlarni sodir etganlarni javobgarlikka tortish;

- Bank faoliyatining ochiqligi va oshkoraligi (maxfiy ma’lumotlarni tarqatish bilan bog‘liq cheklovlarga muvofiq).

70. Korrupsiya xavfini boshqarish tizimining samarali ishlashini ta’minlash uchun Bank xavflarni boshqarish jarayonida ishtirokchilarni uchta himoya chizig‘i asosida belgilaydi:

- Birinchi himoya chizig‘i Bankning tarkibiy bo‘linmalarining o‘zlari tomonidan ta’minlanadi. Ya’ni, tarkibiy bo‘linmalar rahbarlari korrupsiya xavflarini aniqlash, o‘lchash, monitoring qilish va nazorat qilish uchun javobgardirlar;

- Ikkinchi himoya chizig‘i nazorat funksiyalarini bajaruvchi bo‘linmalar tomonidan ta’minlanadi;

- Uchinchi himoya chizig‘i ichki audit bo‘limi tomonidan auditlar paytida Bankning ichki nazorat tizimi, xavflarni boshqarish tizimi va korporativ boshqaruv samaradorligini, shu jumladan korporativ huquqbuzarliklarga nisbatan mustaqil baholash orqali ta’minlanadi.

5-bob. Korrupsiya amaliyotlarini aniqlash

71. Ushbu Siyosat maqsadlari uchun korrupsiya amaliyotlari quyidagi harakatlar sifatida belgilanadi:

- Bankka qarshi yoki Bank nomidan yoki uning manfaatlarini ko‘zlab, shu jumladan davlat idoralari va ularning xodimlariga yoki davlat funksiyalarini bajarishga vakolatli boshqa shaxslarga yoki korrupsiya to‘g‘risidagi qonun hujjatlariga muvofiq ularga tenglashtirilgan shaxslarga, boshqa yuridik shaxslar va ularning xodimlariga, shuningdek, bunday yuridik shaxslarning boshqaruv organlari va vakillariga qarshi;

- bevosita yoki bilvosita, shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali;

- maqsaddan qat'i nazar, shu jumladan ma'muriy, byurokratik va boshqa rasmiyatchiliklar va boshqa tartib-taomillarni har qanday shaklda soddalashtirish yoki korrupsiya amaliyotlari bilan bog'liq raqobatbardosh yoki boshqa afzalliklarni taqdim etish;

- har qanday shaklda, shu jumladan pul, qimmatbaho buyumlar, sovg'alar, imtiyozlar yoki mulkiy xususiyatga ega boshqa mulk yoki xizmatlar yoki boshqa mulkiy huquqlarni olish/taqdim etish.

72. Ushbu Siyosatda Bankning korrupsiya xavflari asosan quyidagi korrupsiya jinoyatlari bilan bog'liq:

- Pora berish;
- Pora olib-berishda vositachilik qilish;
- Bank xodimi tomonidan o'zi yoki uchinchi shaxslar uchun o'zining rasmiy mansab va/yoki rasmiy xizmat vakolatlari bilan bog'liq imkoniyatlardan O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida va/yoki Bankning ichki qoidalarida ko'zda tutilmagan moliyaviy yoki boshqa imtiyozlar/imtiyozlar olish uchun foydalanish;

- Moliyaviy yoki boshqa imtiyozlar olish maqsadida Bankning qonuniy manfaatlariga zid ravishda o'zlarining rasmiy mansabidan boshqa turda noqonuniy foydalanish.

73. Bank xodimlariga ushbu Siyosatning 4-bobida ko'rsatilgan har qanday harakatlarni sodir etish taqiqlanadi.

74. Agar Bank xodimi ushbu Siyosat talablarining buzilishi haqida xabardor bo'lsa yoki Bank xodimiga ushbu Siyosatni buzishga olib keladigan shartlar taklif qilingan bo'lsa, xodim bu haqda bo'limning bevosita rahbari va Komplaens nazorati departamentiga xabar berishi shart.

6-bob. Bank sektorida korrupsiyaga qarshi choralar

75. Bank xodimlari korrupsiyaga oid jinoyatlarni sodir etishga undash maqsadida ularga murojaat qilgan har qanday holatlar, shuningdek, boshqa xodimlar tomonidan sodir etilgan shunga o'xshash jinoyatlarning ma'lum holatlari haqida o'zlarining bevosita rahbarlariga yoki Audit qo'mitasiga xabar berishlari shart.

76. Agar biron bir Bank xodimi boshqa xodimlar, kontragentlar yoki Bank bilan o'zaro aloqada bo'lgan boshqa shaxslar tomonidan korrupsiyaga oid harakatlar yoki harakatsizlik haqida ma'lumot olsa yoki shubha qilsa, ular bu haqda o'zlarining bevosita rahbariga, Audit qo'mitasiga yoki Bankning aloqa kanallari orqali xabar berishlari shart.

77. Har qanday Bank xodimi ushbu Siyosatda belgilangan tartiblarning buzilishi yoki noto'g'ri bajarilishi, shuningdek, firibgarlik, o'g'irlik va O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligini buzish holatlari haqida Bankning Audit qo'mitasiga yoki Kuzatuv kengashiga maxfiy ravishda xabar berishi mumkin.

78. Bank barcha ariza beruvchilar uchun maxfiylikni va taqdim etilgan ma'lumotlar Bank tomonidan belgilangan muddatlarda tekshirilishini kafolatlaydi. Xodimlar korrupsiyaga oid shubhalar haqida xabar berishsa, shu jumladan, shikoyatda ko'rsatilgan faktlar tergov davomida tasdiqlanmagan bo'lsa, ularga nisbatan sanksiyalar qo'llanilmaydi va bu ularning mehnat munosabatlariga (mehnat shartnomasini bekor qilish, boshqa lavozimga o'tkazish, rag'batlantirish va boshqalar) ta'sir qilmaydi. Biroq, agar batafsil tergov bunday xabar qasddan, bila turib yolg'on sifatida, masalan, tuhmat qilish, biron bir imtiyoz olish yoki javobgarlikdan qochish maqsadida berilganligini aniqlasa, unda bunday Bank xodimiga ushbu Siyosat qoidalari va O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq majburiy choralar qo'llaniladi.

7-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashishda cheklovlar

79. Ushbu Siyosat Bank xodimlari va rahbariyati tomonidan rasmiy vazifalarni bajarish bilan bog'liq ishbilarmonlik munosabatlari jarayonida sovg'alar va xizmatlarni olish/taqdim etishga oid asosiy tartibga solish maqsadlari, qoidalari va cheklovlarini, jumladan, ruxsat etilgan va taqiqlangan sovg'alar ro'yxati va mezonlarini, shuningdek, ularni qabul qilish/berish sabablarini belgilaydi.

80. Hech qanday holatda sovg'alar berish/olish Bank xodimi/vakolatli organi/ Bank obro'siga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan yashirin mukofot bo'lmashligi kerak.

81. Bank xodimining oila a'zolariga, oila a'zolari bo'lmagan qarindoshlariga yoki boshqa yaqin shaxslariga bunday xodim tomonidan Bankdagi funksional va rasmiy vazifalari bilan bog'liq har qanday harakatlarni (harakatsizlikni) bajarishi munosabati bilan sovg'a olish/berish taqiqlanadi.

82. Sovg'a olish/berish imkoniyatini baholashda har bir xodim quyidagi tamoyillarga amal qilishi kerak:

- Sabab aniq va Bank ichida umumiy qabul qilingan bo'lishi kerak;
- Sovg'ani olish/taqdim etish munosabati bilan Bank xodimi, kontragent, mijoz yoki sherik uchun qarorlarning xolisligiga va/yoki majburiyatlarning paydo bo'lishiga ta'sir qila olmaslik;
- Sovg'aning qiymati oqilona bo'lishi kerak. Sovg'aning oqilona qiymati sovg'a qabul qilingan/taqdim etilgan vaqtda amalda bo'lgan bazaviy hisoblash miqdorining 5 baravaridan oshmaydigan miqdor sifatida belgilanadi.

Bank xodimi sovg'a hisoblanmaydigan va quyidagilarni o'z ichiga olgan buyumlarni qabul qilishi mumkin:

- Faqat taqdim etish uchun mo'ljallangan ahamiyatsiz qiymatga ega buyumlar, masalan, tabriknomalar, faxriy nishonlar, sertifikatlar yoki boshqa kompaniyaning esdalik sovg'alari;
- Turli tanlovlarda olingan mukofotlar va sovrinlar;

- Sovgʻalar oilaviy yoki shaxsiy munosabatlar tufayli ekanligini aniq koʻrsatadigan holatlar, jumladan, tugʻilgan kun, Yangi yil, boshqa bayramlar, shaxsiy ahamiyatga ega holatlar: toʻylar, bola tugʻilishi, lavozimdan ketish, nafaqaga chiqish munosabati bilan beriladigan istisnoga kiradigan buyumlar.

83. Bankning koʻngilochar xarajatlari, jumladan, biznes mehmondoʻstligi, Bank nomidan va uning hisobidan amalga oshirilishi mumkin, sovgʻalar va xizmatlar esa Bank nomidan va uning hisobidan taqdim etilishi yoki koʻrsatilishi yoki Bank bilan biznes munosabatlariga ega boʻlgan yoki bunday munosabatlarni oʻrnatishni istagan shaxslar va tashkilotlardan qabul qilinishi mumkin, faqat ular quyidagi barcha mezonlarga javob bergan taqdirdagina:

- Koʻngilochar xarajatlar va sovgʻalar Bank faoliyatining qonuniy maqsadlari bilan bevosita bogʻliq boʻlishi kerak, masalan, biznes loyihalarini taqdim etish yoki yakunlash, shartnomalarni muvaffaqiyatli bajarish yoki umumiy qabul qilingan bayramlar;

- Koʻngilochar xarajatlar va sovgʻalar qabul qilingan biznes amaliyotiga mos keladi va biznes aloqalari chegaralaridan oshmasligi kerak (gullar, reklama yoki imidj yaratish uchun esdalik sovgʻalari va boshqalar);

- Bank nomidan koʻngilochar xarajatlar va sovgʻalar qiymati oʻrtacha boʻlishi va oʻtkaziladigan tadbirlarning maqsadlari va koʻlamiga yoki tadbirning ahamiyatiga mos kelishi kerak. Xarajatlar Bankning ichki qoidalariga muvofiq belgilanishi kerak;

- Koʻngilochar xarajatlar va sovgʻalar xizmat, harakat (harakatsizlik), yoʻl qoʻymaslik, homiylik qilish, huquqlar berish, bitim, shartnoma, litsenziya, ruxsatnoma yoki boshqa shunga oʻxshash qarorlar boʻyicha aniq qaror qabul qilish yoki boshqa biron bir noqonuniy maqsadda oluvchiga taʼsir oʻtkazishga urinish uchun yashirin kompensatsiya berish uchun moʻljallanmagan boʻlishi kerak;

- Koʻngilochar xarajatlar va sovgʻalar Bankning biznes obroʻsiga putur yetkazmasligi kerak;

- Koʻngilochar xarajatlar va sovgʻalar ushbu Siyosatning tamoyillari va talablariga, Bankning professional etika tamoyillari va biznes aloqalarining axloqiy standartlarini belgilovchi ichki meʼyoriy hujjatlariga, Bankning boshqa hujjatlariga, shuningdek, Oʻzbekiston Respublikasi qonunchiligiga zid kelmasligi kerak.

84. Shaklidan (naqd/naqd pulsiz) yoki valyutadan qatʼi nazar, Bank, uning xodimlari yoki uchinchi shaxslarga Bank vakillari nomidan pul shaklida sovgʻalarga yoʻl qoʻyilmaydi.

85. Bank xayriya (homiylilik) faoliyatiga tizimli yondashuvni ishlab chiqishi va xayriya/homiylilik faoliyatini amalga oshirish uchun ishtirokchilar va asosiy yoʻnalishlarni belgilashi kerak.

86. Bank xodimlari tovarlar yoki xizmatlar, texnik yordam, trening yoki moliyaviy koʻmak koʻrinishida xayriya badallarini kiritish huquqiga ega. Biroq, Bank yordam oluvchining Bankning ichki qoidalariga muvofiq halol xayriya

jamg'armasi yoki boshqa tashkilot ekanligiga va Bankning ushbu jamg'arma yoki boshqa tashkilot, Bank hujjatlariga muvofiq, foyda olish uchun, shu jumladan davlat amaldori yoki ular bilan yaqin aloqada bo'lgan shaxslar uchun to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita boshqarilishiga ishonish uchun hech qanday asosiyo'qligiga ishonch hosil qilish uchun choralar ko'radi. Bank xodimlari Bankning ichki qoidalariga muvofiq Bank nomidan xayriya badallarini kiritishdan oldin Bankning vakolatli organidan yozma rozilik olishlari shart.

87. Bankning xayriya jamg'armalari, xayriyalari va homiylik faoliyati Bankning ichki qoidalariga bilan tartibga solinadi. Bankning vakolatli organi ushbu maqsadlar uchun mablag'larning ajratilishini nazorat qiladi.

88. Bank siyosiy yoki diniy tashkilotlar faoliyatida ishtirok etmaydi va ularning faoliyatini moliyalashtirmaydi. Bank hududida biron bir siyosiy partiya yoki nomzod uchun saylovoldi tashviqoti olib borish, shuningdek, xodimlar tomonidan diniy yoki siyosiy qarashlar va e'tiqodlarni tarqatish taqiqlanadi.

89. Bank xodimlariga Bank nomidan sovg'alar berish, siyosiy maqsadlarda xayriya qilish yoki siyosiy partiyalar yoki siyosiy lavozimlarga nomzodlar uchun ko'ngilochar tadbirlarni tashkil qilish taqiqlanadi.

90. Sovg'alar va ko'ngilochar xarajatlar bilan bog'liq boshqa masalalar Bankning tegishli ichki qoidalariga bilan tartibga solinadi.

8-bob. Javobgarlik

91. Bank rahbarlari va xodimlari lavozimidan qat'i nazar ushbu Siyosat tamoyillari va talablariga rioya qilish, shuningdek, ularga bo'ysunuvchi xodimlarning ushbu tamoyillar va talablarni buzadigan harakatlari (harakatsizligi) uchun shaxsan javobgardirlar. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etish qonunga muvofiq javobgarlikka sabab bo'ladi.

92. Bankning tarkibiy bo'linmalari rahbarlari o'z bo'linmalari xodimlari tomonidan ushbu hujjat tamoyillari va talablariga rioya qilinishini o'z bo'limlarining vakolatlari doirasida nazorat qiladilar.

93. Ushbu Siyosatda ko'rsatilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar va boshqa noqonuniy xatti-harakatlarni sodir etganliklari uchun shaxslar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda ma'muriy yoki jinoiy javobgarlikka tortiladilar. Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik sodir etgan shaxslar sud qarori bilan muayyan huquqlardan, jumladan, qonunga muvofiq muayyan lavozimlarni egallash huquqidan mahrum qilinishi mumkin. Bank xodimlari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga va mehnat shartnomalariga muvofiq intizomiy javobgarlikka tortiladilar. O'zbekiston Respublikasi fuqarolik qonunchiligida nazarda tutilgan choralar ham qo'llanilishi kerak.

94. Ushbu Siyosat va Bankning korrupsiyaga qarshi kurashish talablari va tartib-taomillariga rioya qilish har bir Bank xodimining o'z xizmat vazifalarini bajarishdagi mas'uliyatidir. Bank xodimlari ushbu Siyosat va Bankning boshqa

ichki me'yoriy hujjatlarida belgilangan korrupsiyaga qarshi kurashish talablari va tartib-taomillarini buzganlik uchun shaxsiy javobgarlikka tortiladilar.

95. Korrupsiyaga nisbatan murosasizlik tamoyiliga muvofiq, Bankning barcha xodimlariga to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita, shaxsan yoki vositachilar orqali korrupsiyada ishtirok etish qat'iyan taqiqlanadi, ya'ni:

- O'z lavozimi va rasmiy vakolatlarini noqonuniy ravishda suiiste'mol qilish, o'zlari va/yoki uchinchi shaxslar uchun noqonuniy ravishda foyda olish maqsadida biron bir shaxsdan noqonuniy foyda olishga tovlamachilik qilish, undash yoki rozilik olish, Bankning qonuniy manfaatlarini buzish;

- Davlat xizmatchisiga yoki boshqa shaxsga ularning harakatlariga/harakatsizligiga va/yoki shaxsning, shu jumladan Bankning manfaatlarini ko'zlab noqonuniy foyda (poraxo'rlik) taklif qilish, va'da qilish, ruxsat berish yoki taqdim etish maqsadida o'z xizmat vazifalarini noqonuniy bajarishga ta'sir o'tkazish;

- Jarayonlarni soddalashtirish uchun to'lovlarni yig'ish, olish yoki amalga oshirish;

- Poraxo'rlik yoki tijorat poraxo'rligida vositachi sifatida harakat qilish, shu jumladan noqonuniy daromadlarni pora oluvchiga o'tkazish yoki pora beruvchiga yoki to'lovchiga noqonuniy daromadlarni olish va o'tkazish bo'yicha ular o'rtasida kelishuvga erishishda yordam berish;

- Bank xodimlarining korrupsiya belgilari mavjud bo'lgan yoki uning paydo bo'lishiga hissa qo'shadigan boshqa harakatlari yoki harakatsizligi, shu jumladan manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yish.

96. Bank xodimlari o'z rahbarlari va Bankning Komplaens nazorati departamentining mansabdor shaxslariga ularni korrupsiya harakatlarini sodir etishga undash maqsadida murojaat qilgan shaxslar bilan bog'liq barcha holatlar, shuningdek, Bankning boshqa xodimlari tomonidan sodir etilgan boshqa korrupsiya holatlari haqida xabar berishlari shart.

97. Korrupsiyaga nisbatan murosasizlik tamoyilini hisobga olgan holda, Bank xodimlar tomonidan korrupsiyaga oid har bir asosli shubha bo'yicha Bank qoidalar va boshqa ichki qoidalar hamda O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq ichki tekshiruv o'tkazadi.

98. Ushbu Siyosatni, korrupsiyaga qarshi kurash to'g'risidagi qonun hujjatlarini va/yoki Bankning boshqa ichki hujjatlarini buzgan shaxslar, lavozimi, ish staji yoki boshqa omillardan qat'i nazar, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Bankning ichki qoidalariga muvofiq javobgar bo'ladilar.

99. Agar korrupsiya holatlari aniqlansa, Komplaens nazorati departamenti ularning yuzaga kelish sabablari va ehtimollarini tahlil qiladi va korrupsiyaga qarshi kurash tizimini doimiy ravishda takomillashtiradi.

100. Ichki audit natijalari Bank rahbariyati, boshqaruv kengashi va tegishli bo'limlar rahbarlariga muntazam ravishda taqdim etiladi.

101. Bank korrupsiya jinoyatlarini aniqlash va tekshirish uchun huquqni muhofaza qilish organlari va boshqa davlat idoralari bilan hamkorlik qiladi.

9-bob. Yakuniy qoidalar

102. Siyosatga o'zgartirish va qo'shimchalar zaruratga qarab O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Bankning ichki qoidalariga talablariga muvofiq kiritiladi.

103. Bank ushbu Siyosatni Bankning rasmiy veb-saytida ommaga taqdim etadi, korrupsiya va uning barcha shakllariga nisbatan murosasizligini ochiqchasiga e'lon qiladi, barcha kontragentlar, rahbarlar, Bank xodimlari va boshqa shaxslar tomonidan ushbu Siyosat tamoyillari va talablariga rioya qilinishini rag'batlantiradi hamda axborot va treninglar orqali jamiyatda va Bank xodimlari orasida korrupsiyaga qarshi madaniyatni rivojlantirishga ko'maklashadi.

104. Siyosat qoidalariga Bankning mansabdor shaxslari, tarkibiy bo'linmalar rahbarlari va xodimlari qat'iy rioya qilishlari shart.

105. Ushbu Siyosat talablarini buzgan shaxslar belgilangan tartibda javobgarlikka tortiladilar.

106. Ushbu Siyosatda nazarda tutilmagan barcha masalalar bo'yicha Bank O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Bankning ichki qoidalariga amal qiladi. Agar ushbu Siyosat qoidalariga O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga yoki Bank Ustaviga zid bo'lsa, ushbu Siyosatga o'zgartirishlar kiritilgunga qadar O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi, boshqa normativ-huquqiy hujjatlar va Bank Ustavi qo'llaniladi.